

7 juni 2019

Geachte dames en heren,

Op 13 juni spreekt u in het AO Laaggeletterdheid over de brief *Samen aan de slag voor een vaardig Nederland: vervolgaanpak laaggeletterdheid 2020-2024* van vier bewindslieden van OCW, VWS, BZK en SZW. Bij deze ontvangt u de VNG-optiek.

De gezamenlijke aanpak van laaggeletterdheid door de overheden is sinds begin 2018 opgenomen in de Programmastart Interbestuurlijk Programma (IBP). Dit thema is daarbinnen terecht onderkend als een van de actuele maatschappelijke opgaven, die om nadere beleidsafstemming vraagt. Laaggeletterdheid heeft immers vaak nadelige gevolgen zoals problemen op het werk of bij het vinden ervan, schulden, geringere zelfredzaamheid, gezondheidsklachten, afstand tot overheidscommunicatie, moeite met digitale toepassingen e.d.

Op basis van het IBP is er de afgelopen periode een grote slag gemaakt in de onderlinge samenwerking tussen Rijk en gemeenten, terwijl ook andere relevante stakeholders landelijk en decentraal bij de uitwerking worden betrokken. Lokale overheden zijn op diverse manieren actief ten gunste van laaggeletterden. Er is sprake van aanpassingen in hun communicatie en dienstverlening. Zij schakelen persoonlijke en institutionele hulpstructuren in. En zij trachten een educatie-aanbod op maat van formele en non-formele activiteiten te bieden. Het verwerven van digitale basisvaardigheden blijkt daarbij vaak een drempelverlagende opstap te zijn. Voorts is preventie een steeds belangrijker issue. Ook bij het Rijk zien wij deze brede insteek.

Wij kunnen ons vinden in de drie hoofddoelstellingen van de Kamerbrief:

- De beoogde doelgroepenanalyse kan behulpzaam zijn bij het gericht bereiken van de diverse typen laaggeletterden;
- De investering in kwaliteit zal meer duidelijkheid verschaffen in de bruikbaarheid van bestaande en mogelijke nieuwe kwaliteitssystemen;
- Een regierol voor de lokale overheden c.q. de centrumgemeenten van de arbeidsmarktregio's in een netwerk van samenwerkende partijen spoort met hun vergrote verantwoordelijkheid binnen het sociaal domein. Met name werkgevers zijn in dit kader essentiële partners.

Op basis van de beoogde bestuurlijke afspraken laaggeletterdheid/basisvaardigheden Rijk-VNG 2020-2024 komen er regionale programma's. Hierbij zal uitwerking gegeven worden aan de bovengenoemde hoofddoelstellingen. Daarnaast is monitoring van output en outcome een gezamenlijk aandachtspunt. Voorts is het oogmerk om helderheid te bieden in de taakverdeling nieuwe stijl tussen de gemeenten, de vraaggerichte ondersteuning en het landelijke expertisecentrum. Op dit moment is er eind 2022 een tussenevaluatie voorzien: gelet op het huidige enthousiasme gaan wij uit van een positief resultaat. Overigens kunnen de bredere aanpak en de daarbij behorende instrumenten leiden tot beleidsmatige en financiële bijzonderheden, die gemeenten al eerder bij het Rijk zullen willen melden.

Tot slot willen wij opmerken verheugd te zijn dat de subsidiemogelijkheid voor experimenten wordt voortgezet, waarbij er meer rekening wordt gehouden met decentrale bevindingen en wensen.